

[Početna stranica](#)>[Vaša prava](#)>**Optuženik (kazneni postupak)**

Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici već su prevedeni.

Swipe to change

francuski**Optuženik (kazneni postupak)**

Belgija

U ovim se informativnim člancima objašnjava što se događa kad je netko osumnjičen ili optužen za prekršaj za koji se vodi postupak pred sudom. Za podatke o manjim prekršajima, poput prometnih prekršaja koji se obično rješavaju fiksnom kaznom kao što je globa, usporedi 5. informativni članak. Ako ste žrtva kaznenog djela, potpune informacije o svojim pravima možete pronaći ovdje.

Kratak opis kaznenog postupka

U nastavku se nalazi kratak opis uobičajenih faza kaznenog postupka

Istražni sudovi

Sudsko vijeće - *chambre du conseil* i optužno vijeće - *chambre des mises en accusation (en appel)* čine istražne sudove. Oni provjeravaju ispravnost uhiđenog naloga, odlučuju o pritvoru, osiguravaju nadzor istrage i odlučuju o eventualnom upućivanju predmeta nadležnom raspravnom sudu.

Postupak pred sudskim vijećem:

poziv na sud putem preporučenog pisma;

konzultiranje dokumentacije u pisarnici suda;

zahtjev za izvršavanjem dodatnih obveza prije rasprave;

rasprava radi utvrđivanja postojanja dovoljnog broja dokaza za početak sudskog postupka;

razmatranje predmeta i određivanje datuma donošenja odluke;

donošenje odluke o upućivanju na sud. Osim u slučaju zakonskih iznimaka, optuženik nema pravo žalbe na tu odluku.

Kazneni sudovi

Ako ste optuženi za lakše kazneno djelo (prekršaj kažnjiv globom od najmanje 26 eura i/ili zatvorskom kaznom u trajanju između osam dana i pet godina), bit ćete pozvani pred kazneni sud koji će utvrditi jeste li krivi za radnje za koje ste optuženi, narediti oslobođanje ili izreći osudu i eventualno žrtvama dodijeliti odštetu. Kazneni sud za kazneno djelo s olakotnim okolnostima može odrediti zatvorsku kaznu od najviše 20 godina.

Postupak pred kaznenim sudovima:

poziv na sud koji uručuje sudski izvršitelj;

konzultiranje dokumentacije u pisarnici suda;

rasprava pred sudom;

razdoblje od mjesec dana tijekom kojeg sudac razmatra predmet;

izricanje odluke suda;

pravo na žalbu.

Porotni sud

Ako ste optuženi za zločin (kažnjiv maksimalnom kaznom doživotnog zatvora), bit ćete poslani pred porotni sud. Porota koja se sastoji od dvanaestero porotnika izabranih iz općeg stanovništva odlučit će jeste li krivi za radnje za koje ste optuženi. Zajedno sa sudom, koji predstavljaju tri suca, porotnici će, ako ste proglašeni krivim, odlučiti o kazni. No, samo sud donosi odluku o dodjeli odštete eventualnim žrtvama ako su je one zatražile.

Postupak pred porotnim sudom:

odluka o suđenju koju izdaje optužno vijeće i poziv na sud koji uručuje sudski izvršitelj;

konzultiranje dokumentacije u pisarnici suda (besplatna preslika dostupna na zahtjev);

preliminarno ročište: sastavljanje popisa svjedoka koji će biti saslušani i biranje porote nasumičnim odabirom;

usmena istraga predmeta;

rasprava o krivnji, zatim o mogućoj kazni te potom o odšteti;

nema mogućnosti žalbe (moguće je pokretanje kasacijskog postupka).

U informativnim člancima nalaze se detaljnije informacije o svim fazama postupka i o vašim pravima. No, te informacije ne zamjenjuju savjetovanje s odvjetnikom i trebaju služiti samo kao općenita objašnjenja.

Uloga Europske komisije

Molimo da uzmete u obzir da Europska komisija ni na koji način ne sudjeluje u kaznenim postupcima u državama članicama i nije ovlaštena pružiti vam pomoć ako želite uložiti žalbu. U ovim informativnim člancima objašnjava se kako se i kome možete žaliti.

Kliknite na poveznice u nastavku kako biste pronašli informacije koje trebate**1. Savjetovanje s odvjetnikom****2. Moja prava tijekom istrage**

Uhićenje i policijsko ispitivanje

Dokumentacija s informacijama

Dokumentacija o istrazi

Poseban slučaj: preventivan pritvor

Zaključanje istrage

3. Moja prava tijekom postupka**4. Moja prava nakon postupka****5. Prometni prekršaji i drugi manji prekršaji**

Posljednji put ažurirano: 03/10/2014

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici već su prevedeni.

1. Savjetovanje s odvjetnikom

Iznimno je važno da, kad ste na bilo koji način uključeni u kazneni postupak, od odvjetnika dobijete neovisne savjete. Na informativnim je listovima navedeno kada i u kojim uvjetima imate pravo na odvjetnika. Objašnjeno je i kako vam odvjetnik može pomoći. Na ovom informativnom listu s općim informacijama navedeno je kako pronaći odvjetnika i kako će troškovi odvjetnika biti pokriveni ako si ga ne možete priuštiti.

Kako pronaći odvjetnika?

Svaki belgijski odvjetnik pripada Odvjetničkoj komori sudskog okruga u kojemu se njegov ured nalazi. Odvjetnička komora u Bruxellesu sastoji se od dva udruženja odvjetnika, prvo objedinjuje odvjetnike francuskog govornog područja, a drugo odvjetnike nizozemskog govornog područja.

Udruženje odvjetničkih komora francuskog i njemačkog govornog područja (*Ordre des Barreaux francophones et germanophone - O.B.G.F.*) obuhvaća komore valonske regije i udruženje francuskog govornog područja u Bruxellesu.

Nizozemsko udruženje glavnoga grada i flamanske odvjetničke komore objedinjeni su u udruženju flamanskih odvjetničkih komora (*Orde van de Vlaamse Balies - O.V.B.*).

Popis odvjetnika nalazi se u telefonskom imeniku, na žutim stranicama ili na internetu (<https://avocats.be/fr> ili <http://www.advocaat.be/>). Možete potražiti odvjetnika koji se pretežito bavi obranom optuženika na kaznenim sudovima, služeći se potragom prema „području djelovanja” (*matière préférentielle* na francuskom, *voorkoerematerie* na nizozemskom), pod „kazneno pravo” (*droit pénal* na francuskom, *strafrecht* na nizozemskom).

Pretragom po općinama ili sudskim okruzima možete pronaći odvjetnika u svojoj blizini.

Popis odvjetnika možete pribaviti u tajništvu svake komore.

Preporučenom odvjetniku možete se obratiti i izravno e-poštom, poštom ili telefonom.

Kako platiti odvjetnika?

U pravilu, vi plaćate svojeg odvjetnika. Prije bilo kakvog pružanja pomoći, odvjetnik od vas može tražiti predujam. Iznos odvjetničkih honorara nije utvrđen zakonom. Međutim, odvjetnik vas mora upoznati s načinom sastavljanja svojeg računa: prema cijeni radnog sata izračunanog po vremenu provedenom radeći na vašoj obrani ili prema paušalnoj cijeni za svaku uslugu (savjetovanje, razgledavanje spisa, obrana na sudu...).

Tome treba pribrojiti i troškove njegova ureda te izdatke plaćene sudskoj upravi.

Ako ne raspolazete dostatnim sredstvima za plaćanje odvjetnika, besplatnu pravnu pomoć možete zatražiti od Ureda za pravnu pomoć (*Bureau d'Aide Juridique*) za koji radi vaš odvjetnik. Popis takvih ureda za svaki okrug dostupan je na internetu:

[na francuskom jeziku](#),

[na nizozemskom jeziku](#).

Ako ste korisnik socijalne pomoći Javnog centra za socijalnu skrb (*Centre Public d'Action Sociale - C.P.A.S.*), ako primete novčanu potporu za starije osobe ili invalidninu, ako skrbite o djetetu koje ostvaruje pravo na obiteljsku naknadu, ako ste smješteni u socijalnom stanu, ako ste maloljetni, prezaduženi (proglašen osobni stečaj), ako ste u zatvoru, ako je protiv vas podnesena kaznena prijava i čekate ročište ili ako bolujete od duševne bolesti, dobit ćete besplatnu pomoć odvjetnika.

Dobit ćete je i ako živite sami, a vaša mjesečna primanja ne prelaze 860 EUR ili čak i ako ne stanujete sami, ali ukupna primanja svih punoljetnih

Posljednji put ažurirano: 03/10/2014

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici već su prevedeni.

2. Moja prava tijekom izvida kaznenih djela i istrage prije pokretanja postupka pred sudom

Koja je svrha izvida kaznenih djela i istrage?

Služe prikupljanju dokaza kojima se utvrđuje kazneno djelo i provjeri elemenata koji bi osumnjičenu osobu mogli osloboditi krivnje ili koji bi pokazali da ne postoji kazneno djelo.

Koje su faze izvida i istrage? Tko provodi svaku od tih faza?

Policija istražuje kaznena djela, traži njihove počinitelje i prikuplja dokaze.

Kad policija sumnja na postojanje kaznenog djela, o tome obavješćuje državnog odvjetnika (*procureur du Roi*) koji može odlučiti:

okončati postupak;

sam provesti izvide (prikupljanje informacija);

od istražnog suca zatražiti istragu određenog podatka, a ne neke određene osobe (istraga).

Državni odvjetnik ima manje ovlasti od istražnog suca. Istražni sudac ili državni odvjetnik vode istrage i daju naputke policijskim službenicima koji provode propisane radnje tijekom istrage (saslušanja, pretrage, uzimanje uzoraka DNK...).

Nakon provedenih izvida

Ako se radi o informativnom spisu, državni odvjetnik može:

okončati postupak;

predložiti nagodbu o kazni: odustajanje od tužbe (bez kaznenoga progona) uz plaćanje novčane kazne (uobičajen postupak u slučaju prometnih prekršaja);

predložiti mirenje u slučaju manjih prekršaja: nema progona, ali počinitelj mora žrtvi nadoknaditi štetu i, prema potrebi, pohađati terapiju ili obuku;

pozvati osumnjičenika izravno pred raspravnog suca (*juge du fond*);

na temelju zapisnika pozvati osumnjičenika da pristupi nadležnom sudu: poziv se dostavlja osumnjičeniku po uhićenju (u trajanju od najviše 24 sata) ili se predaje državnom odvjetniku kako bi se postupak ubrzao.

Ako se radi o istražnom spisu, on se dostavlja državnom odvjetništvu, koje odlučuje o daljnjem postupanju. Zatim okrivljenik može razgledati spis te je pozvan pred sudsko vijeće (*chambre du conseil*) koje, po saslušanju izvješća istražnog suca, moguće građanske stranke ili građanskih stranaka (žrtava), optužnice državnog odvjetništva i govora obrane, može:

proslijediti spis istražnom sucu radi njegove dopune;

ili, ako je istraga potpuna:

odgoditi izricanje presude ako bi se javnom raspravom okrivljeniku mogla nanijeti šteta;

donijeti odluku o prisilnom smještaju osobe u psihijatrijsku ustanovu ako je kazneno djelo počinila u teškom stanju duševne poremećenosti zbog kojeg nije bila sposobna kontrolirati svoje postupke u trenutku događaja i još se uvijek nalazi u tom stanju;

proslijediti predmet na odlučivanje nadležnom policijskom sudu (*tribunal de police*) ili kaznenom sudu (*tribunal correctionnel*); ako se taj sud oglasi nenadležnim u korist porotnoga suda (*cour d'assises*), donosi rješenje o dostavi predmeta glavnom državnom odvjetniku zato što samo optužno vijeće (*chambre des mises en accusations*) može pokrenuti postupak pred porotnim sudom.

Okrivljenik može uložiti žalbu optužnom vijeću, ali samo u pogledu nekih postupovnih pitanja..

Istražni sudac može tijekom istrage izdati uhiđbeni nalog pod određenim uvjetima:

ako postoje osnove sumnje da je počinjeno kazneno djelo;

ako je za predmetna djela zapriječena kazna zatvora u trajanju od najmanje jedne godine;

ako je to nužno radi zaštite javne sigurnosti.

Ako najviša kazna koja se može odrediti ne prelazi petnaest godina zatvora, nalog se može izdati samo ako postoje ozbiljni razlozi koji upućuju na opasnost od bijega, ponavljanja kaznenog djela, bježanja od pravde, nestanka dokaza ili tajnoga dogovora s trećim osobama.

Okrivljenik se poziva pred sudsko vijeće (*chambre du conseil*) u roku od pet dana od izdavanja naloga, a zatim svaki mjesec sve do okončanja istrage (ili svaka tri mjeseca ako je riječ o kaznenom djelu koje se ne može smatrati lakšim kaznenim djelom).

Moja prava tijekom kaznenih izvida i istrage

Uhićenje i policijsko ispitivanje (1)

Informativni spis (2)

Istražni spis (3)

Poseban slučaj: pritvor (4)

Okončanje istrage (5)

Uhićenje i policijsko ispitivanje (1)

U kojim me okolnostima i na koliko dugo policija može lišiti slobode?

Možete biti lišeni slobode u slučaju da ste zatečeni u kaznenom djelu ili na zahtjev državnog odvjetnika ili istražnog suca ako postoje osnove sumnje da je počinjeno kazneno djelo. Policija vas ne može lišiti slobode na razdoblje dulje od 24 sata.

Mogu li me pretražiti?

Da, pri uhićenju ili kad postoje razlozi koji upućuju na to da nosite oružje ili neki opasan predmet ili ako je ugrožen javni red.

Može li policija ući u moj dom?

Da, ako ste zatečeni u kaznenom djelu ili uz vaš pristanak.

Mogu li pretražiti moj ured, moj automobil?

Da, jednako kao i vaš dom. Međutim, neka su mjesta nepovrediva, a druga su posebno zaštićena: za njihovu pretragu potreban je poseban postupak (ured diplomata, člana parlamenta, mjesta koja pripadaju osobama koje čuvaju poslovne tajne...).

Vaše vozilo može biti pretraženo ako postoje razlozi koji upućuju na to da je ono poslužilo u počinjenju kaznenoga djela, za prijevoz traženih osoba, materijalnih dokaza ili dokaznih elemenata ili pak predmeta koji predstavljaju opasnost za javni red.

Mogu li stupiti u kontakt s članom obitelji, prijateljem, liječnikom ili članom svojega veleposlanstva?

Pregledat će vas liječnik ako policija to ocijeni korisnim ili na vaš zahtjev. U toj fazi policija odlučuje hoće li vam dopustiti da obavite telefonski poziv. Ako ste maloljetni, policajac je dužan usmeno ili pismeno u najkraćem roku obavijestiti vaše roditelje, skrbnika ili osobu koja skrbi o vama.

Koja su moja prava kod policijskoga saslušanja?

Imate pravo ne iskazivati i ne optuživati samoga sebe, odnosno ne surađivati u stvaranju dokaza protiv sebe.

Na početku saslušanja, bit ćete obaviješteni o sljedećem:

možete tražiti da sva pitanja koja vam budu postavljena i odgovori koje na njih date budu doslovno zabilježeni;

možete tražiti provođenje određenog istražnog postupka ili određenog saslušanja;

vaše izjave mogu se upotrijebiti kao dokazi na sudu.

Možete upotrijebiti dokumente koje posjedujete ako se time ne odgađa ispitivanje. Pri ispitivanju ili kasnije možete tražiti da se navedeni dokumenti prilože zapisniku o saslušanju ili pohrane u pisarnici suda.

Po završetku saslušanja zapisnik vam se daje na čitanje, osim ako zatražite da vam bude pročitano. Pita vas se treba li se vaša izjava ispraviti ili dopuniti.

Ako želite govoriti na nekom drugom jeziku koji nije jezik postupka, poziva se sudski tumač, vaša se izjava zapisuje na vašem jeziku ili se od vas traži da sami napišete izjavu. Ako se ispitivanje održalo u prisutnosti tumača, navodi se njegov identitet i svojstvo u kojem sudjeluje u ispitivanju.

Obavijestit će vas se vašem o pravu na besplatan primjerak zapisnika vašeg saslušanja.

Hoće li tražiti moje podatke iz kaznene evidencije?

Policija ima pristup kaznenoj evidenciji.

Može li moj odvjetnik biti nazočan?

Vaš odvjetnik ne može biti nazočan saslušanju i ne možete se s njime sresti sve dok ste lišeni slobode tijekom 24 sata.

Informativni spis (*Dossier à l'information*) (2)

Istragu provodi državni odvjetnik. Postupci prikupljanja informacija provode se tajno, *ex parte* i u pisanom obliku.

Što državni odvjetnik može poduzeti u fazi prikupljanja informacija?

Osim u zakonom predviđenim iznimnim slučajevima, postupci prikupljanja informacija ne smiju uključivati prisilu niti ugrožavati osobna prava i slobode.

Oduzimanje imovine moguće je pod određenim uvjetima.

Državni odvjetnik između ostaloga može:

obaviti očevid;

saslušati ili tražiti da policija sasluša osumnjičenike, svjedoke;

dati uhititi koga (osim kad je počinitelj zatečen u kaznenom djelu) na 24 sata;

napraviti analizu uzorka DNK uz pristanak osumnjičenika;

presresti i oduzeti poštu (ali ne i otvarati je);

pod određenim uvjetima pribaviti bankovne podatke;

obaviti pretragu ako je osoba zatečena u kaznenom djelu ili uz pristanak osobe koja ima pravo korištenja prostora;

prevesti pretragu primjenom posebnih metoda, čime se može uzrokovati narušavanje privatnosti.

Što mogu učiniti ako su prikupljanjem informacija tijekom izvida povrijeđena moja prava?

Utemeljenim zahtjevom možete tražiti obustavu, primjerice ako vam je imovina oduzeta kao dokazni materijal. Državni odvjetnik dužan je očitovati se u roku od 15 dana. Ako odgovora ne bude ili ako bude negativan, možete uložiti žalbu optužnom vijeću.

U tom slučaju možete od državnog odvjetnika tražiti da ovlasti Središnje tijelo za oduzimanje i pljenidbu imovine (*Organe central pour la saisie et la confiscation*) da proda imovinu ili da je vrati uz jamstvo.

Imam li pristup spisu?

Za razliku od istražnog spisa, nikakvim posebnim pravilom strankama nije onemogućeno razgledavanje spisa, u cijelosti ili djelomično, u fazi prikupljanja informacija. Pristup spisu možete tražiti od državnog odvjetnika koji ima diskrecijsko pravo prihvatiti ili odbaciti zahtjev.

Mogu li utjecati na ishod?

Ne. Državni odvjetnik samostalno odlučuje hoće li okončati postupak, zatražiti od istražnog suca da provede istragu, pozvati vas na temelju zapisnika pred raspravni sud ili vam predložiti alternativni način rješavanja postupka (nagodbom ili mirenjem: u tom se slučaju odustaje od postupka ako platite novčanu kaznu ili ako ispunite uvjete određene tijekom mirenja).

Istražni spis (*Dossier à l'instruction*) (3)

Istraga se vodi pod vodstvom i nadležnošću istražnog suca, a na temelju naloga državnog odvjetnika ili tužbe pretpostavljene žrtve kaznenoga djela uz uspostavu građanske stranke (*partie civile*).

Koje radnje može poduzimati istražni sudac?

Može poduzimati sve radnje koje poduzima državni odvjetnik i koristiti se značajnim prisilnim sredstvima: izdati uhiđenim nalog, naložiti snimanje telefonskih razgovora, pretrage bez pristanka, upotrebu posebnih, opsežnijih metoda pretrage...

Mora li me istražni sudac saslušati?

Istražni sudac obavezan vas je ispitati samo u slučaju uhiđenoga naloga.

Mora li me sudac obavijestiti o postojanju spisa?

U načelu, sudac vas mora optužiti ako postoje osnove sumnje da ste počinili kazneno djelo. Optužnica se iznosi nakon saslušanja ili se dostavlja poštom, čime ostvarujete pravo pristupa kaznenom spisu i pravo da zatražite dodatne istražne radnje.

Može li sudac odrediti snimanje mojih telefonskih razgovora?

Da, uz poštovanje zakonom propisanih i vrlo detaljnih uvjeta.

Smijem li odbiti pretragu?

Vaš dom može biti pretražen ako je sudac potpisao nalog za pretragu i ako se pretraga provodi u vremenskom razdoblju od 5.00 do 21.00 sat, osim u iznimnim slučajevima.

Može li me sudac fizički prisiliti na davanje uzorka DNK?

Da, u određenim okolnostima.

Što mogu učiniti ako su istražnom radnjom povrijeđena moja prava?

Možete tražiti privremenu pravnu zaštitu (vidi Informativni spis).

Mogu li tijekom istrage pristupiti spisu ?

Ako ste okrivljeni, a niste uhićeni, možete tražiti pristup spisu zahtjevom upućenim istražnom sucu koji može uskratiti pristup, ali mora obrazložiti svoju odluku. Ako odgovora ne bude ili ako bude negativan, možete uložiti žalbu optužnom vijeću.

Mogu li tražiti provođenje određenih istražnih radnji?

Da, i to bez obzira jeste li uhićeni ili ne. Njihovo provođenje možete zatražiti zahtjevom. Istražni sudac može odbiti zahtjev ako ocijeni da radnja nije neophodna za dokazivanje istine ili je ocijeni štetnom za istragu. Moguće je uložiti žalbu.

Poseban slučaj: pritvor (4)

Kako se mora odvijati ispitivanje pred sucem?

Prije izdavanja uhiđenoga naloga, i to u roku od 24 sata nakon lišavanja slobode, mora se obaviti ispitivanje kako uhiđenim nalog ne bi bio nevaljan. Ispitivanje mora prije svega biti povezano s mogućnošću izdavanja naloga i djelima koja vam se stavljaju na teret.

Vaš odvjetnik ne može biti prisutan.

Može li me sudac naknadno saslušati?

Možete tražiti kratko ispitivanje. Vaš odvjetnik može biti prisutan samo tijekom tog ispitivanja.

Kad mogu vidjeti svojeg odvjetnika?

Nakon prvog saslušanja pred istražnim sucem.

Mogu li osporavati zakonitost ili razloge uhiđenoga naloga?

Ne možete uložiti žalbu na odluku o izdavanju uhiđenoga naloga.

U roku od pet dana od izdavanja naloga bit ćete pozvani pred sudsko vijeće. Dan prije poziva moći ćete pristupiti svojem spisu. Vaš odvjetnik ili vi sami možete tražiti puštanje na slobodu.

Vaš odvjetnik može ukazati na nepravilnost u nalogu samo tijekom tog prvog pojavljivanja pred sudskim vijećem (i u žalbi). Ako je uhiđenim nalog potvrđen, imate pravo ulaganja žalbe. U roku od 15 dana bit ćete pozvani pred optužno vijeće. U slučaju nepoštovanja navedenoga roka, odmah ćete biti pušteni na slobodu.

Pritvor se može odrediti u trajanju od jednog (ili tri) mjeseca. Na svakoj raspravi možete osporavati prikladnost uhiđenoga naloga i/ili osnovanost sumnji na počinjenje kaznog djela. Spis će vam biti dostupan dva dana prije svakog izlaska pred sud.

Mogu li u zatvoru komunicirati s trećim osobama?

Uvijek možete komunicirati sa svojim odvjetnikom.

Međutim, istražni sudac može vam zabraniti da s ikim drugim komunicirate tijekom najviše tri dana.

Kad mogu biti pušteni na slobodu?

Na slobodu možete biti pušteni u bilo kojem trenutku, i to odlukom istražnog suca ili odlukom istražnog suda kad izađete pred njega. Puštanje na slobodu može biti uvjetno ili uz jamčevinu.

Državljanin sam druge zemlje. Moram li nazočiti istrazi?

Može biti izdan uhiđenim nalog ako postoji opasnost od bježanja pred pravdom. Istražni sudac ili istražni sud mogu vas osloboditi uz jamčevinu. Budete li se odazivali pozivima suda tijekom cijelog postupka, uplaćen novčani iznos bit će vam vraćen.

Ako se branite sa slobode, od vas će se tražiti da dolazite na saslušanja i pred raspravnog suca. Istražni sudac može vam rješenjem o uvjetnom puštanju na slobodu odrediti da ne napuštate zemlju. Ti uvjeti mogu biti produženi na razdoblje od tri mjeseca. Možete ih osporavati pred sudskim vijećem.

Okončanje istrage (5)

Što mogu učiniti ako se istraga odugovlači?

Nakon godinu dana možete optužnom vijeću uputiti obrazloženi zahtjev, a ono će provjeriti kako se odvija istraga.

Mogu li se točke optužnice promijeniti prije postupka?

Državni odvjetnik čita spis koji mu je dostavio sudac i sastavlja optužbe za koje će, prema njegovu mišljenju, okrivljenik morati odgovarati pred sudom. Može odustati od progona ili od suca tražiti da provede dodatnu istragu. Pritom državni odvjetnik još uvijek može izmijeniti kvalifikaciju kaznenog djela ili je može izmijeniti sudsko vijeće koje odlučuje i o ishodu spisa.

Mogu li prije početka postupka priznati krivnju po svim točkama optužnice ili samo po nekim točkama optužnice?

Ne, smatra se da ste nevini sve do pravomoćne osude raspravnoga suda.

Kako se okončava predmet?

Sudsko vijeće, nakon što saslušao izvješće istražnog suca, moguću građansku stranku, državnog odvjetnika i obranu, odlučuje o: upućivanju okrivljenika pred nadležni sud;

obustavi postupka;

odgodi izricanja presude: činjenice su utvrđene, ali kazna nije izrečena. Sudac određuje rok kušnje i uvjete koje treba poštovati;

primjeni Zakona o smještaju u psihijatrijsku ustanovu (prisilni smještaj).

Koja su moja prava u ovoj fazi?

Možete razgledati svoj spis i napraviti preslike dokumenata prije rasprave pred sudskim vijećem. Možete podnijeti zahtjev za provođenjem dodatnih istražnih radnji. Ako istražni sudac odbije provesti te radnje, možete se obratiti optužnom vijeću.

Mogu li uložiti žalbu?

Ne možete uložiti žalbu protiv žalbenog rješenja, osim u slučaju nepravilnosti, propusta ili zbog nevaljanosti dijela istrage, pribavljanja dokaza ili koja se odnosi na žalbeno rješenje, ako se pozovete na nedopuštenost ili odustajanje od tužbe.

Može li me se teretiti za kazneno djelo za koje sam već bio gonjen u drugoj državi članici Europske unije?

U načelu ne.

Posljednji put ažurirano: 03/10/2014

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [fr](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici već su prevedeni.

3. Moja prava pred sudom

Gdje će se voditi postupak?

Policijski sud (*tribunal de police*) nadležan je za lakša djela (prekršaji za koje je zapriječena novčana kazna od 1 do 25 EUR (povrede prema Zakoniku o poljoprivredi...) i za sve prometne prekršaje (nezgode sa smrtnim ishodom, ...);

Kazneni sud (*tribunal correctionnel*) nadležan je za lakša kaznena djela ili teška kaznena djela koja se tretiraju kao lakša kaznena djela (ona za koja se otpočetak mogu uzeti u obzir olakotne okolnosti);

Porotni sud (*cour d'assises*) nadležan je za najteže zločine (kaznena djela za koja se ne mogu ili ne žele uzeti u obzir olakotne okolnosti).

Hoće li postupak biti javan?

U načelu, postupak je javan i svima je dopušten pristup prostoriji u kojoj se odvija (promatrači, novinari), osim ako to nije moguće iz sigurnosnih razloga.

Ako ste stranka u postupku koji se vodi zbog povrede stida i morala (na primjer silovanje), možete od suda tražiti da vodi postupak uz isključenje javnosti, odnosno da pristup dvorani u kojoj će se održati rasprava dopusti samo osobama koje sudjeluju u postupku.

Radi li se o prisilnom smještaju u psihijatrijsku ustanovu počinitelja koji zbog teške duševne poremećenosti nije odgovoran za svoja djela, on može tražiti vođenje postupka uz isključenje javnosti, ali državno odvjetništvo može se tome usprotiviti.

Tko će suditi u predmetu?

Karijerni suci s policijskog ili kaznenog suda. Na porotnom sudu, dvanaestero porotnika odlučivat će sami o krivnji optuženika. Nakon toga će još s tri suca odlučivati o kazni.

Mogu li se točke optužnice izmijeniti tijekom postupka?

Državno odvjetništvo i sudac mogu različito gledati na djela koja vam se stavljaju na teret. Na primjer, ako ste razbili staklo na automobilu, državno odvjetništvo može vas goniti zbog pokušaja krađe, a vi ste zapravo samo namjeravali razbiti staklo. Sudac to može okvalificirati drugačije i ocijeniti da se radilo o uništavanju. Međutim, o tome će vas morati obavijestiti kako biste svoju obranu mogli pripremiti na toj novoj osnovi.

Što se događa ako se izjasnim krivim po svim točkama optužnice ili samo nekima od njih tijekom postupka?

Kazna se ne smanjuje automatski.

Koja su moja prava tijekom postupka?

Moram li nazočiti postupku? Moram li nazočiti cijelom postupku?

Uvijek vas može zastupati odvjetnik. Iznimno, morat ćete se pojaviti osobno kad sud tako odluči rješenjem koje vam treba dostaviti prije rasprave.

Može li se postupak odvijati bez mene?

Ako niste prisutni ili zastupani po odvjetniku kako biste odgovorili na optužbe, postupak će se odvijati bez vas i sudit će vam se u odsutnosti, zbog izostanka.

Ako živim u drugoj državi članici, mogu li sudjelovati preko videokonferencije?

Ne.

Imam li pravo na tumača ako ne razumijem jezik kojim govori sudac?

Da.

Trebam li odvjetnika?

Ne, osim na porotnom sudu.

Hoće li mi odvjetnik biti dodijeljen?

Da, pod određenim uvjetima (vidi članak 1).

Mogu li promijeniti odvjetnika?

Da, čak i bez obrazloženja.

Mogu li govoriti u postupku?

Da.

Moram li govoriti u postupku?

Nije obvezno.

Kakve su posljedice ako ne govorim istinu u postupku?

Imate pravo ne optuživati sami sebe i pripremiti strategiju svoje obrane prema svojoj želji. To uključuje i pravo na neiskazivanje.

Koja su moja prava u pogledu dokaza iznesenih protiv mene?

Mogu li osporavati dokaze iznesene protiv mene?

Da.

Kako?

Na raspravi možete suca zatražiti provođenje dodatne istrage.

Zašto?

Kako biste dokazali nevjerodostojnost optužbe.

Kakve dokaze mogu iznijeti u svoju korist?

Predati sve dokumente, tražiti dodatno vještačenje, saslušanje novog svjedoka...

Mogu li se obratiti privatnom detektivu kako bih pribavio dokaze u svoju korist?

Da.

Jesu li takvi dokazi dopušteni?

Da.

Mogu li moliti svjedoke da govore u moju korist?

Da.

Možemo li moj odvjetnik ili ja postavljati pitanja drugim svjedocima u postupku?

Da, posredstvom policije ili suca.

Možemo li moj odvjetnik ili ja osporavati ono što svjedoci kažu?

Da.

Uzimaju li se u obzir moji podaci iz kaznene evidencije?

Da.

Kakvi podaci?

Ranije osude.

U kojim okolnostima? U kojoj fazi postupka?

Zbog njih vam se može udvostručiti visina najviše kazne i mogu predstavljati prepreku mjerama u vašu korist.

Hoće li se uzimati u obzir prethodne osude u drugoj državi članici?

Da, mogu se dostaviti sucu.

Što se događa na kraju postupka?

Koji su mogući ishodi postupka?

Nedopuštenost progona, u slučaju nepoštovanja neke važne odredbe. Postoji mogućnost obnove postupka.

Oslobađajuća presuda, ako nema dovoljno dokaza koji bi dokazali vašu krivnju izvan svake osnovane sumnje.

Osuđujuća presuda.

U slučaju osuđujuće presude, sudac ima pet mogućnosti, ovisno o vrsti kaznenih djela i vašim ranijim osudama:

zatvorska kazna;

rad za opće dobro: ako u roku od godinu dana ne izvršite rad za opće dobro bez naknade, prijeti vam zatvorska ili novčana kazna;

novčana kazna;

odgoda izvršenja osude ili odgoda izricanja presude, uvjetno ili bezuvjetno (zabrana činjenja novih kaznenih djela, pohađanje obuke, zabrana odlaska na određena mjesta...) u razdoblju od jedne do pet godina;

obično proglašenje krivnje.

Koja je uloga žrtve u postupku?

Može dati izjavu o događajima koji je se tiču i zatražiti naknadu štete.

Kako?

Usmeno ili u pisanom obliku.

U kojoj fazi postupka?

Tijekom rasprave, neposredno nakon što vas je ispitao sudac.

Za detaljnije informacije, vidi članke o [pravima žrtava](#).

[Adrese sudova](#)

[Web-mjesto Ministarstva pravosuđa](#)

[Adrese zatvora](#)

Posljednji put ažurirano: 03/10/2014

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici već su prevedeni.

4. Moja prava nakon donošenja sudske odluke

Mogu li uložiti žalbu?

Mogu li uložiti žalbu na presudu / sudsku odluku donesenu u postupku protiv kazne?

Presuda donesena u vašoj odsutnosti ili kad niste bili zastupani po odvjetniku jest presuda zbog izostanka. Uvijek je moguć poseban pravni lijek - prigovor. I žalba je moguća.

Ako je presuda donesena u vašoj prisutnosti, donesena je *inter partes*. Od pravnih lijekova jedino je dopuštena žalba protiv presude redovnog suda. Žalba nije moguća protiv odluka žalbenog (*cour d'appel*) i porotnog suda (*cour d'assises*).

Kako? Kome?

Ako ste u zatvoru, prigovor i žalba mogu se uložiti u zatvorskoj pisarnici. Ako ste na slobodi, prigovor se ulaže posredstvom sudskog izvršitelja (*huissier de justice*), a žalba u pisarnici suda koji je donio odluku.

U kojem roku?

Pravni lijek treba primijeniti u roku od 15 dana.

Rok za ulaganje prigovora počinje teći dan nakon uručenja (dostave) pisane odluke.

Rok za ulaganje žalbe počinje teći prvi sljedeći dan od dana održavanja rasprave na kojoj je donesena presuda.

Koji su razlozi za primjenu pravnog lijeka?

Neslaganje s utvrđenim činjenicama ili s pravnim obrazloženjima.

Što će se dogoditi ako primijenim pravni lijek?

Što će se dogoditi ako sam u zatvoru kad primijenim pravni lijek?

Ako se pravni lijek odnosi na predmet zbog kojeg ste u zatvoru i ako ste osuđeni na zatvorsku kaznu, ostat ćete u zatvoru sve do donošenja nove odluke.

Tijekom tog novog postupka može se podnijeti molba za privremeno puštanje na slobodu.

Ako ste u zatvoru zbog nekog drugog predmeta, pravni lijek neće utjecati na vaš kažnjivički status.

Koliko će vremena biti potrebno da se pravni lijek razmotri?

O prigovoru se raspravlja u roku od 15 dana od njegova ulaganja ako ste na slobodi ili tri dana ako ste u zatvoru. O žalbi se odlučuje najkasnije u roku od 60 dana od njezina ulaganja.

Hoću li moći dostaviti nove dokaze za pravni lijek?

Da.

Koja se pravila primjenjuju?

Ista pravila koja je primjenjivao i prvi sud (vidi [članak 3](#)).

Što će se dogoditi na raspravi o pravnom lijeku?

Sudac će prvo provjeriti je li pravni lijek uložen u roku, a zatim ponovno razmotriti činjenice i odlučiti o kazni koju eventualno treba odrediti.

Kakvu odluku može donijeti sud?

Što će se dogoditi ako pravni lijek bude prihvaćen / odbijen?

Ako prigovor ili žalba budu prihvaćeni, dvije su mogućnosti:

nedopuštenost progona ili oslobođenje od krivnje, odnosno vaše trenutno puštanje na slobodu ako ste u zatvoru; osuda na manju kaznu.

Ako je pravni lijek odbijen:

kod prigovora, osuda će biti potvrđena, ali nikad neće biti proglašena teža osuda;

kod žalbe osuda može biti potvrđena ili povećana.

Imam li pravo uložiti žalbu protiv odluke suda višeg stupnja / drugačijeg stupnja?

Žalba protiv odluke o prigovoru koju je donio sud nižeg stupnja moguća je pred žalbenim sudom. Kasacijska se žalba izjavljuje Kasacijskom sudu u roku od 15 dana protiv odluke donesene u žalbenom postupku; predaje se u pisarnici žalbenog suda. Kasacijskom se žalbom ne odgađa izvršenje osude.

U kojim okolnostima?

Zahtjev za poništenje opravdan je jedino ako je došlo do povrede prava ili postupka.

Ako je prva odluka bila kriva, hoću li dobiti odštetu?

Da, ako ste zbog tog predmeta bili u zatvoru.

Kakvu odštetu?

Naknadu zbog pretrpljene štete uslijed boravka u zatvoru.

Kako?

Pisanim zahtjevom upućenim Saveznoj javnoj službi za pravosuđe (*Service public federal Justice*).

Hoće li moja osuda ostati u kaznenoj evidenciji ako je žalba prihvaćena?

Ne.

Kad osuda postaje pravomoćna?

Ako u roku od 15 dana od dostave osude zbog izostanka nije uložena žalba.

Ako u roku od 25 dana od izricanja osude ne uložite žalbu ni vi ni državno odvjetništvo.

Državljanin sam druge države članice, mogu li biti vraćen u svoju zemlju nakon postupka održanog u Belgiji?

Da.

Je li transfer automatski?

Ne, za transfer je uvijek potreban pristanak Belgije i druge države.

U kojim okolnostima?

Prvi primjer: za odsluženje zatvorske kazne u matičnoj zemlji u trajanju od najmanje šest mjeseci, koja je izrečena u Belgiji i koja se ne može pobijati žalbom (vidi i: [Pravosuđe od A do Z](#)

a) uz vaš pristanak, jedino ako imate dozvolu boravka u Belgiji. Vidi [Europsku konvenciju](#).

b) bez vašeg pristanka ako nemate dozvolu boravka u Belgiji ili vam je istekla (vidi [Europsku konvenciju](#)) ili ako je Belgija za vas izdala **europski uhiđbeni nalog** s jamstvom povratka u matičnu zemlju.

Drugi primjer: bez vašeg pristanka, kako bi vam se u matičnoj zemlji sudilo na temelju **europskog naloga** koji je izdala zemlja čiji ste državljanin. Ako još morate odslužiti kaznu ovdje, Belgija može pričekati do isteka vaše kazne kako bi organizirala vaš transfer u matičnu zemlju ili vas izručiti privremeno kako bi vam se u njoj sudilo, uz jamstvo da ćete biti vraćeni u Belgiju na odsluženje svoje belgijske kazne. Imate li ovdje svoje uobičajeno boravište, možete od Belgije tražiti da vas izruči uz uvjet da se vratite kako biste mogli odslužiti inozemnu kaznu u Belgiji.

Treći primjer: bez vašeg pristanka, kako biste u svojoj matičnoj zemlji odslužili kaznu određenu na temelju **europskog naloga** koji je izdala zemlja čiji ste državljanin. Ako morate i ovdje odslužiti kaznu, Belgija će pričekati istek vaše kazne prije nego što vas pošalje u vašu matičnu zemlju. Imate li ovdje svoje uobičajeno boravište, možete od Belgije tražiti da odbije izvršenje naloga kako bi vam se omogućilo izdržavanje kazne u Belgiji, ako tako želite, a ne u vašoj matičnoj zemlji.

Mogu li uložiti žalbu protiv odluke da me se vrati u matičnu zemlju?

Da, osim ako je riječ o dobrovoljnom transferu koji vam je odobren.

Kad se radi o povratku radi odsluženja kazne izrečene u Belgiji u vašoj matičnoj državi (prvi primjer), može se u roku od 60 dana **Državnom vijeću** podnijeti zahtjev za poništenje ili zahtjev za odgodu, a sudu nadležnom za rješavanje **po hitnom postupku** uputiti žalbu.

Kad se radi o izvršenju europskog uhiđenog naloga koji je izdala vaša matična zemlja (drugi i treći primjer), **istražni sudac** obavlja prvu provjeru, a u roku od 15 dana od uhićenja provjerava ga **sudsko vijeće**. **Žalba** se može uložiti **optužnom vijeću** u roku od 24 sata nakon što je sudsko vijeće donijelo odluku rješanjem (vidi članak 3). Žalba se može izjaviti i Kasacijskom sudu u roku od 24 sata od odluke optužnog vijeća.

Ako sam osuđen u Belgiji, može li mi se ponovno suditi za isti zločin?

Ne.

Podaci o točkama optužnice/osudi

Hoće li podaci o osudi i točkama optužnice biti upisani u kaznenu evidenciju?

Da.

Kako i gdje će taj podatak biti pohranjen?

Pohranjuje se u bazi podataka pod imenom „Središnja kaznena evidencija“ (*Casier judiciaire central*), koju vodi Savezna javna služba za pravosuđe.

Koliko će dugo biti pohranjen?

Osude zbog prekršaja (zatvorska kazna u trajanju od jednog do sedam dana, novčana kazna od jednog do 25 EUR, kazna rada za opće dobro od 20 do 45 sati) neće se više navoditi na potvrdama o nekažnjavanju nakon tri godine.

Ostale osude ostaju trajno upisane. Međutim, moguće ih je izbrisati na temelju postupka rehabilitacije.

Može li biti pohranjen bez mojeg pristanka?

Da.

Mogu li uložiti prigovor na pohranu takvog podatka?

Ne.

Tko ima pristup mojoj kaznenoj evidenciji?

Sudovi i policija imaju neograničeni pristup.

Kaznenu evidenciju ne treba pobrkati s potvrdom o nekažnjavanju koju traže neka tijela državne uprave ili neki pojedinci (na primjer poslodavac) i koja ne sadržava sve podatke iz evidencije. Primjerice, u njoj nakon tri godine i 25 dana od izricanja osude neće biti sadržane izjave o krivnji, kazne zatvora u trajanju do šest mjeseci niti novčane kazne do 500 EUR ili kazne izrečene zbog prometnih prekršaja bez oduzimanja vozačke dozvole na više od tri godine. Odgoda izricanja presude, bezuvjetne li uvjetne, neće se više nikada navesti u potvrdi.

Posljednji put ažurirano: 03/10/2014

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici već su prevedeni.

5. Manji prekršaji

Kako se postupa u slučaju manjih prometnih prekršaja?

Ako lokalna policija utvrdi prometni prekršaj, ona vlasniku vozila o kojem je sastavljen zapisnik može na ispunjavanje uputiti obrazac kako bi saznala tko je upravljao vozilom u trenutku događaja. Državni odvjetnik može vam zatim predložiti nagodbu da bankovnom uplatom određenog novčanog iznosa nadležnoj poreznoj upravi (*l'administration fiscale de la taxe ajoutée, de l'enregistrement et des domaines*) izbjegnute kazneni progon.

Plaćanjem tog iznosa izbjegavate poziv policijskog suda (*tribunal de police*), izlaganje mogućnosti znatno više novčane kazne i obvezu plaćanja dodatnih sudskih troškova.

Međutim, nagodbom priznajete pogrešku i preuzimate odgovornost prema eventualnim žrtvama za štetu koju ste tijekom počinjenja prekršaja prouzročili drugoj osobi.

Tko je nadležan za takve prekršaje?

Državno odvjetništvo pri nadležnom policijskom sudu može predlagati nagodbe. Evidenciju o uplatama novčanih kazni vodi služba za novčane kazne porezne uprave i o tome obavješćuje državno odvjetništvo.

Kakav je postupak?

Prijedlog nagodbe dostavlja se počinitelju prekršaja preporučenim pismom ili osobno posredstvom policijskog službenika. Rok za uplatu iznosi od petnaest dana do tri mjeseca, a iznimno šest mjeseci.

Kakve su sankcije?

Ako počinitelj prekršaja ne izvrši uplatu ili odbije prijedlog nagodbe, odvjetništvo ga poziva pred policijski sud, gdje će mu biti izrečena kazna (novčana kazna, zatvorska kazna, oduzimanje vozačke dozvole) u skladu sa zakonom.

Gone li se zbog takvih prekršaja i državljani drugih država članica?

Da.

Kako?

Policijski službenik koji utvrdi prekršaj predlaže nagodbu.

Ako počinitelj odbije, može tražiti trenutno plaćanje zakonom propisane najniže novčane kazne, uz prijetnju trenutnog oduzimanja vozila koje je predmet sastavljanja zapisnika.

Ne bude li nagodba prihvaćena, uplaćeni iznos može biti vraćen ili ustegnut na temelju presude policijskog suda.

Kako se postupa u slučaju drugih manjih prekršaja?

Za neuljudno ponašanje (neplaćanje parkiranja, narušavanje javne čistoće) zadužena je općinska uprava. Ako ne platite kaznu, protiv vas se može pokrenuti postupak pred mirovnim sucem (*juge de paix*).

U socijalnim i poreznim pitanjima, u području sigurnosti nogometnih utakmica, željezničkog prometa i drugih oblika javnog prijevoza za naplatu administrativnih novčanih kazni ovlaštena su specijalizirana tijela. Pred građanskim sudovima na raspolaganju su vam različiti pravni lijekovi.

Hoće li ovi prekršaji biti zabilježeni u kaznenoj evidenciji?

Osude za prometne prekršaje bilježe se u kaznenoj evidenciji. Administrativne novčane kazne i kazne izrečene u skladu sa Zakonom o nogometu ne vode se u kaznenoj evidenciji.

Posljednji put ažurirano: 03/10/2014

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.